

УДК 343.51:343.52

І.М. МИХАЙЛОВ,

провідний спеціаліст сектору з питань цивільного контролю
над Воєнною організацією і правоохоронними органами
Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України
з прав людини

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕЗАКОННІ ДІЇ З НЕЗАКОННО ВИГОТОВЛЕНИМИ, ОДЕРЖАНИМИ, ПІДРОБЛЕНИМИ МАРКАМИ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ: ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ЧИННОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Анотація. Стаття присвячується аналізу кримінально-правової характеристики злочину, передбаченого ст. 199 КК України, що пов'язане з законодавчими змінами, прийнятими у 2012 р. щодо фальшування марок акцизного податку та голографічних захисних елементів. Аналізуючи вироки кримінальних справ, визначили, що судді не призначають реального строку покарання у виді позбавлення волі за вчинення незаконних дій щодо незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених марок акцизного податку, голографічних захисних елементів. Посилення відповідальності не визнається дієвим заходом протидії відповідному злочину. Проведене дослідження надало нам підстави зробити висновок про необхідність передбачення окремого складу злочину щодо підроблених марок акцизного податку з визначенням основного покарання у виді штрафу ст. 216-1 КК України у такій редакції: «Виготовлення, зберігання або збут незаконно одержаних чи підроблених марок акцизного податку».

Ключові слова: підроблена національна та іноземна валюта, державні цінні папери, білети державної лотереї, марки акцизного податку

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Посилення відповідальності за незаконні дії з підробленими марками акцизного податку у 2012 р. обґрунтовувались неадекватністю відповідальності масштабам завдання шкоди економічним інтересам України. Хоча у 2011 р. проводилася політика спрямована на гуманізацію відповідальності злочинів у сфері господарської діяльності, яка поширювалась щодо незаконно виготовлених, одержаних

та підроблених марок акцизного податку та голографічних захисних елементів.

Чинна редакція ст. 199 КК України після законодавчих змін у 2012 р. спрямована на чотири різні основні безпосередні об'єкти, має альтернативний перелік, що складається з десяти предметів злочину, передбачає кримінально-правову заборону у виді семи суспільно небезпечних діянь, визначає дві альтернативні мети, належить до категорії тяжких злочинів та особливо тяжких за наявності кваліфіку-

ючих ознак. Така архітектоніка кримінально-правової норми сформована з порушенням правил законодавчої техніки, відповідна конструкція норми не сприяє і правозастосовчій діяльності. Також існує потреба наукового обґрунтування посилення відповідальності за незаконні дії з підробленими марками акцизного податку з вивченням судово-слідчої практики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій у яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Дослідженню питання кримінальної відповідальності за незаконні дії з підробленими грошима, цінними паперами, білетами державних лотерей, марок акцизного податку присвячувалися праці П.П. Андрушка [1], Н.О. Гуторової, О.О. Дудорова [2]. Кримінально-правова характеристика складу злочину щодо підроблених грошових знаків та цінних паперів були предметом дослідження Ю.В. Солопанова, І.В. Сингаївської [7], О.О. Кашкарова, О.Б. Сахарової, С.І. Марка [5]. Окремі напрацювання щодо аналізу складу злочину з підробленими марками акцизного податку здійснювалися Т.С. Крижанівською [3], В.В. Зайдою. Переважно розглядалися питання кримінально-правової характеристики підроблених грошей, цінних паперів, білетами державних лотерей, до предмету дослідження не входили питання, пов'язані з покарання за цей вид злочину та не піддавалися аналізу законодавчі зміни, що внесені до редакції ст. 199 КК України.

Мета і завдання дослідження. З'ясувати питання доцільності регламентації відповідальності за незаконні дії з незаконно виготовленими, одержаними та підробленими марками акцизного податку у ст. 199 КК України та сформулювати пропозиції до чинного

законодавства на основі проведеного дослідження.

Під час дослідження ми акцентували увагу на трьох аспектах: 1) щодо незаконно виготовлених, одержаних та підроблених марках акцизного податку, їх дефініції та відмінності; 2) щодо об'єктивної сторони цього злочину: чи існує потреба виокремлення семи суспільно небезпечних діянь щодо марок акцизу, які є незаконно виготовленими, одержаними та підробленими; 3) щодо доцільності посилення відповідальності за фальшування марок акцизного податку у виді позбавлення волі.

Матеріали і методи досліджень. Висновки ґрунтується на вивченні 86 кримінальних проваджень (справ) судової практики щодо незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених марок акцизного податку за період з 2012 по 2015 рр.

Результати досліджень. Перелік предметів злочину, передбаченого ст. 199 КК України був доповнений марками акцизного податку та голографічними захисними елементами, що є незаконно виготовленими, незаконно одержаними або підробленими. З'ясуємо їх сутність.

Марка акцизного податку — спеціальний знак для маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів, віднесений до документів суворого обліку, який підтверджує сплату акцизного податку, легальність ввезення та реалізації на території України цих виробів [6]. Серед різних елементів захисту марка містить голографічний захисний елемент. Це матеріальний об'єкт з тонкошаровою структурою, призначений для маркування носіїв інформації, документів і товарів з метою підтвердження їх справжності, авторства тощо, виконаний з використанням технологій, що ускладнюють

його несанкціоноване відтворення. Хоча голографічний захисний елемент визначений як самостійний предмет злочину, він має пряму належність до марок акцизу. Голографічний захисний елемент є однією з обов'язкових складових системи захисту марок. Тому, на нашу думку, відсутня потреба у додатковому уточненні саме одного з елементів захисту, який може бути підроблений. У випадку підроблення голографічних захисних елементів визнається виготовленням підроблених марок акцизного податку.

Відповідна пропозиція також стосується контрольних марок та їх голографічних захисних елементів, що є предметом злочину, передбаченого ст. 216 КК України «Незаконне виготовлення, підроблення, використання або збут незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених контрольних марок».

Незаконно виготовлені, одержані марки акцизу є справжніми марками відповідно елементи захисту, елементи дизайну, необхідні реквізити відповідають встановленим зразкам. Підроблені марки акцизу визнаються з наявними елементами підроблення: повна імітація — відтворення всіх елементів захисту, дизайну, відповідних реквізитів або часткова — зміна окремих елементів. Виникає питання відмінності незаконно виготовлених та підроблених марок.

Т. Крижанівська, проводила відмінність між виготовленням та підробленням в залежності від суб'єкту вчинених суспільно небезпечних діянь. Незаконне виготовлення зазначених предметів може здійснюватись їх законним виробником: ним виготовляються не фальшиві, а справжні марки, але за відсутності правових підстав або з порушенням встановленого порядку такого виробництва.

Підроблення марок акцизного податку та голографічних елементів — це повне підроблення неналежним суб'єктом, яким не має права на їх виготовлення будь-яким способом; внесення змін у справжні документи (часткове підроблення) суб'єктом, який не має права на їх внесення [3, с. 125].

О.О. Дудоров визначав, що незаконно виготовленими марками акцизного податку вважаються: 1) виготовлення марок без належним чином оформленої заявки — розрахунку Державної фіскальної служби, тобто їх виготовлення без дозволу; 2) виготовлення марок в кількості, яка перевищує вказану в зведеній заявці-розрахунку; 3) виготовлення марок іншого вигляду, чим вказаний в зведеній заявці-розрахунку; 4) виготовлення марок за фальсифікованою (підробленою) зведеною заявкою — розрахунком; 5) виготовлення марок не за зведеною заявкою-розрахунком, а за замовленнями інших суб'єктів (місцевих податкових органів, безпосередньо підприємств — виробників товарів, які підлягають маркуванню, суб'єктів підприємництва — імпортерів алкогольних напоїв або тютюнових виробів, імпортерів, експортерів; 6) виготовлення марок на підприємстві, яке не має права на їх виготовлення [2, с. 246]. Перелік перших п'яти випадків демонструють порушення встановленого порядку виготовлення марок акцизного податку, які відповідають встановленим зразкам і є справжніми. У шостій категорії «виготовлення марок на підприємстві, яке немає права на їх виготовлення» визнається незаконним виготовленням підроблених марок акцизного податку. Отже, у разі невідповідності переліку необхідних документів чи їх оформлення з порушенням, свідчить про відсутність підстав для їх надання є

набуття незаконно одержаних марок. Незаконно одержаними також вважаються викрадені марки із спеціалізованих підприємств під час перевезення; отримання справжніх екземплярів у інших власників, які не використали їх за призначенням; у результаті незаконного придбання у особи, матеріально відповідальної за зберігання марок чи службової недбалості під час реалізації марок акцизного податку; при зловживанні службовою особою своїм службовим становищем.

Визначення окремої категорії «незаконно виготовлених» марок акцизного податку було зумовлено законодавчим формулюванням диспозиції ст. 216 КК України, у якій виокремлювалось «виготовлення» та «підроблення» марок. Такий підхід визнаємо недоцільним, зайвим, що утворює складнощі відмежування понять «незаконно виготовлених» та «підроблених» марок під час правозастосування. Виключення відповідних підстав для дискусій посприяє усуненню порушення законодавчої техніки у диспозиції ст. 199 КК України: «виготовлення ... незаконно виготовлених марок акцизного податку, голографічних захисних елементів».

Виготовлення та збут марок це діяння, що були визначені у попередній редакції статті, тому існує питання щодо потреби визначення кримінально-правової заборони у таких діях як зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну.

Під зберіганням підроблених грошей, державних цінних паперів і білетів державної лотереї розуміють умисні дії, пов'язані з перебуванням вказаних предметів у володінні винного. На кваліфікацію не впливає час і місце зберігання підробок, було таємним чи відкритим, а також те, чи особа їх придбала, викрала чи виго-

товила сама, або якій їх передали на зберігання [2, с. 45].

Предмети злочину при зберіганні можуть знаходитися, як при особі (в руках, одязі, речах, багажі), так і обраному нею місці (транспортному засобі, житлі, іншому приміщенні тощо) [7, с. 299]. Зберігання характеризується безперервністю здійснення протягом певного часу

Зберіганням підроблених (незаконно виготовлених, одержаних) марок вважається як промаркованих на алкогольній чи тютюновій продукції (використанні), так і ті, що перебувають у надрукованому вигляді і можуть в подальшому бути використані.

У теорії кримінального права визначають придбання як отримання винним підроблених грошей, цінних паперів або лотерейних білетів будь-яким способом [2, с. 46]. Тобто оплатній чи безоплатній формі, під час купівлі, обміну, отримання у дарунок, у вигляді оплати боргу, отримання як оплати за надані послуги чи виконану роботу, як виграш в азартні ігри, одержання у позику, привласнення зазначених предметів.

І.В. Сингаївська зазначає, що придбання, як ознака об'єктивної сторони злочину, передбаченого ст. 199 КК України має тлумачитися не лише з урахуванням способів одержання речей, що відомі цивільному праву, а більш ширше. Це доводить, що придбання особою підробок із метою збуту можливе без передуючої йому дії збуту, тобто наявність бажання відчужити підробки та добровільність передачі їх особою, яка їх зберігала, є необов'язковою умовою їх придбання [7, с. 121].

С.І. Марко тлумачить поняття придбання предметів злочину, зазначених у ст. 199 КК України як набуття винним можливості володіти, користу-

ватися та розпоряджатися ними будь-яким способом [5, с. 107]. Надане визначення вважаємо неточним, оскільки набуття можливості володіти, користуватися та розпоряджуватися є відповідною тріадою, яка є змістом права власності, а на придбання незаконних предметів не може поширюватися право власності.

Однак, стосовно питання необхідності визначення «придбання» як форми об'єктивної сторони маємо такі міркування: придбання як набуття чогось вважається закінченою з моменту отримання підроблених грошей, цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку. Це підтверджує послідовність дій придбання і зберігання, між ними причино-наслідковий зв'язок, якщо особа придбала усвідомлюючи підробленість предметів з метою збуту, то придбання є закінченим із моменту отримання підрібок, а факт отримання є засвідченням володіння, що визнається зберіганням. Оскільки час перебування у винного підроблених предметів при зберіганні на кваліфікацію не впливає, то зберігання є закінченим з моменту початку володіння ними, а отже з моменту отримання. У зв'язку з чим дію «придбання» слід виключити із переліку суспільно небезпечних діянь, передбачених ст. 199 КК України. У разі отримання підроблених предметів злочину, починається процес зберігання відповідного предмету, відповідно кваліфікуватися буде як зберігання за наявності мети збуту.

Перевезення предметів злочину — це зміна винною особою місця знаходження зазначених предметів у своєму супроводі із обов'язковим використанням транспортних засобів: повітряного, суден морського та річкового транспорту, рухомого складу

залізничного, автомобільного, міського електротранспорту [7, с. 121].

Перевезенням — це по суті переміщення транспортними засобами з одного місця в інше здійснене як на території України, так і за її межами. Отже, переміщення за допомогою будь-якого транспорту підроблених грошових знаків України, іноземної валюти, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку через державний кордон визнається такою суспільно небезпечною дією як перевезення.

У визначенні вчинення саме ввезення до України, обов'язковою ознакою складу злочину є місце його вчинення — державний кордон України. Відповідна ознака чітко розмежовує ввезення в Україну з перевезенням.

При конструюванні норми ст. 199 КК України законодавець допустився логічної помилки, зазначивши в диспозиції цієї статті як альтернативні діяння «перевезення» та «ввезення в Україну», тому потребує заміни термінів «ввезення в Україну», «перевезення» та «пересилання» замінити на «переміщення». Прагненням законодавця максимально конкретизувати диспозицію ст. 199 КК України, не було досягнуто позитивного результату. Це стало б можливим, якби передбачені у зазначеній статті суспільно небезпечні діяння були однорівневими. [5, с. 110]. Сумнівним вважаємо пропозицію щодо визначення «пересилання» переміщенням, оскільки не береться до уваги, що під час пересилання відсутній супровід винної особи.

Наявність законодавчого визначення «ввезення в Україну» і відсутність відносно «вивезення» призводить до різної кваліфікації, хоча дії мають фактично однаковий характер і ступінь суспільної небезпечності. Було запропоновано об'єднати поняття

терміном «переміщення через кордон України» під яким слід розуміти ввезення на територію України та вивезення з території України підробленої національної грошової одиниці, іноземної валюти, державних цінних паперів, білетів державної лотереї [7, с. 125].

Проблеми кваліфікації виникають через неврахування законодавцем вимоги альтернативності — формулювання лише однорідних діянь у складі злочину. Якщо діяння неоднорідні і не рівні за тяжкістю, то описання їх як альтернативних створює умови для допущення кваліфікаційних помилок. До того ж це є недоліком законодавчого конструювання складів з альтернативними елементами включення у перелік дій, які не визнаються однорідними: дій, що за своїм характером є готуванням до злочину альтернативно з закінченим злочиним [4, с. 299].

Тому підтримуємо позицію щодо потреби уніфікації термінів. Визначаємо те, що особою здійснюється зберігання і під час ввезення в Україну, так і під час перевезення предметів. Щодо певного предмету злочину вчиняються два діяння водночас перевезення і зберігання, відмінність між ними використання транспортних засобів у формі перевезення. Визнаємо небажаним уточнення поетапних підготовчих дій виокремлювати за рядом обставин (використання транспортних засобів тощо), які кардинально не впливають на суспільну небезпечність.

Доктринальним тлумачення визначає, що пересилання — це переміщення предметів злочину у просторі шляхом відправлення поштою, посильним, службами доставки з одного місця в інше. До того ж злочин вважається закінченим з моменту відправлення посылки, багажу, листа із зазначеними предметами, незалежно від того, отримав адресат чи ні [1, с. 24]. Основною

ознакою пересилання є переміщення вказаних предметів без супроводження винної особи, яка ними володіла. Це визнається ознакою відмежування від такої форми об'єктивної сторони аналізованого злочину як «зберігання». Однак фактично винна особа позбувається предмету злочину, покладаючи обов'язки схоронності цих предметів на третіх осіб. Особа, у якій перебували підроблена валюта, державні цінні папери чи білети державної лотереї, незаконно одержані чи підроблені марки акцизного податку після оформлення договору на пересилання вчиняє їх відчуження. Фактично це є закінченим злочиним, і є одним із варіантів вчинення збуту.

Ми пропонуємо визначати об'єктивну сторону злочину, передбаченого ст. 216-1 КК України у трьох суспільно небезпечних діях: виготовленні, зберіганні, збуті марок акцизного податку.

Результати проведеного дослідження судово-слідчої практики щодо притягнення до кримінальної відповідальності осіб за фальшування марок акцизного податку з 2012 до 2015 рр. підтверджує, що посилення відповідальності щодо підроблених марок акцизного податку є передчасним та необґрунтованим. Із 86 проаналізованих справ, за якими було засуджено 97 осіб, до реального строку відбування покарання у виді позбавлення волі було призначено 2% справ (що було зумовлено вилученою кількістю підробок в особливо великому розмірі, непогашеною судимістю винного).

Отже, визначення такого покарання як позбавлення волі у санкціях статті за фальшування марок акцизного податку є невиправданим, зумовлено наступним: по-перше, зважаючи на визначений вектор кримінально-правової політики, який чітко спрямований на гуманізацію кримінальної

відповідальності за злочини у сфері господарської діяльності. Відповідне законодавче рішення, що пов'язане з внесенням змін у ст.199 КК України у 2012 р. йде у протиріч обраному курсу кримінально-правової політики.

По-друге, судді при призначенні покарання за фальшування марок акцизного податку намагаються корегувати ситуацію шляхом застосування ст. 75 КК України з іспитовим строком (73%) або зі застосуванням ст. 69 КК України з призначенням більш м'якого покарання (25%). З них 17,4% справ серед більш м'якого покарання визначали саме штраф. Проблема виникає у нерегульованості меж призначення штрафу. За результатами вивченої судової практики варіюється від 1000 до 510 000 гривень. Це відповідно розширює межі судового розгляду, створює різномірну практику.

По-третє, 83% кримінальних проваджень з приводу підроблених марок акцизного податку кваліфікується у сукупності з незаконним виготовленням, зберіганням, збутом або транспортуванням з метою збуту підакцизних товарів (ст. 204 КК України). При призначенні остаточного покарання за сукупністю зазначених злочинів складається ситуація при якій нівелюється покарання, що призначається особі за вчинення злочину, передбаченого ст. 204 КК України у вигляді штрафу. Переважно призначається остаточне покарання шляхом поглинення менш суворого покарання більш суворим, фактично покарання за ст. 199 КК — позбавлення волі поглинає покарання у виді штрафу призначене за ст. 204 КК, а потім застосовується ст. 75 КК України звільнення від відбування покарання з випробуванням.

Враховуючи вище зазначене, прийшли до таких **висновків**:

— кримінально-правову заборону незаконних дій з незаконно одержаними та підробленими марками акцизного податку необхідно виокремити в окремій кримінально-правовій нормі;

— об'єктивну сторону відповідного злочину визначити у трьох суспільно небезпечних діяннях — виготовленні, зберіганні чи збуті. Аргументується це потребою уніфікації понять таких діянь як ввезення в Україну, перевезення, пересилання, придбання, що за змістом співпадають з іншими діями та за своїм характером є готуванням до збуту.

— на підставі результатів проведеного дослідження прийшли до висновку, що посилення кримінальної відповідальності за незаконні дії щодо незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених марок акцизного податку та їх голографічних захисних елементів шляхом встановлення найбільш суворого покарання за злочини у сфері господарської діяльності, у виді позбавлення волі, не має наукового обґрунтування. Більш доцільно за відповідний злочин, передбачити основне покарання у виді штрафу та альтернативну санкцію з визначенням покарання у виді **штрафу та громадських робіт (для кваліфікованих складів злочину)**. На підставі **вищезазначеного**, запропоновано пропозиції до законодавства викласти в такій редакції:

Стаття 216-1. Виготовлення, зберігання або збут незаконно одержаних чи підроблених марок акцизного податку

«1. Виготовлення, зберігання з метою збуту, а також збут незаконно одержаних чи підроблених марок акцизного податку —

караються штрафом від тисячі до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією

товарів, промаркованих підробленими марками.

2. Ті самі дії, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб чи у великому розмірі, -

караються штрафом від трьох тисяч до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами від ста до сто шістдесяти годин з конфіскацією товарів, промаркованих підробленими марками.

3. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою чи в особливо великому розмірі, -

караються від п'яти тисяч до двадцяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами від ста шістдесяти до двохсот тридцяти годин з конфіскацією товарів, промаркованих підробленими марками.

Примітка. Дії, передбачені цією статтею, вважаються вчиненими у великому розмірі, якщо сума підробки у двісті і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян; в особливо великому розмірі - якщо сума підробки у чотириста і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Андрушко П. Коментар до ст. 199 КК [Текст] / П. Андрушко // Юридичний вісник України. - 2001. - № 39. - С. 1724.

2. Дудоров О.О. Злочини у сфері господарської діяльності: кримінально-правова характеристика [Текст]: Монографія / О.О. Дудоров. - К.: Юридична практика, 2003. - 924 с.

3. Крижанівська Т. Поняття підроблення марок акцизногобору, контрольних марок та голографічних захисних елементів (ст.216 КК України) [Текст] / Т. Крижанівська // Підприємництво, господарство і право. - 2009. - № 5. - С. 123-126.

4. Кузнецова Н.Ф. Проблемы квалификации преступлений [Текст]: Лекции по спецкурсу «Основы квалификации преступлений» / Н.Ф. Кузнецова. - М.: Издательский Дом «Гордец», 2007. - 336 с.

5. Марко С.І. Кримінально-правова характеристика виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою збуту або збуту підроблених грошей, державних цінних паперів чи білетів державної лотереї [Текст]: дис... канд. юрид. наук: 12.00.08 / С.І.Марко. - Львів, 2009. - 220 с.

6. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року [Текст] // Офіційний вісник України. - 2010. - № 92. - Т. 1 - Ст. 3248.

7. Сингаївська І.В. Фальшивомонетництво в Україні: кримінально-правовий та кримінологічний аспекти [Текст]: Монографія / І.В. Сингаївська. - Луганськ: Віртуальна реальність, 2010. - 358 с.

Михайлов И.М.

Уголовная ответственность за незаконные действия с незаконно изготовленными, полученными и поддельными марками акцизного налога: предложения по усовершенствованию действующего законодательства.

Аннотация. Статья посвящается анализу уголовно-правовой характеристике преступления, предусмотренного ст. 199 УК Украины, что связано с законодательными изменениями, принятыми в 2012 г. касательно подделки марок акцизного налога и голографических защитных элементов. Анализируя приговоры уголовных дел, определили, что судьи не назначают реального срока наказания в виде лишения свободы за совершение незаконных действий, связанных с незаконно изготовленными, полученными и поддельными марками акцизного налога, голографическими защитными элементов. Из этого следует, что усиление ответственности не признается эффективной мерой противодействия соответствующему преступлению. Проведенное исследование дало нам основания сделать вывод о необходимости сформиро-

вать отдельный состава преступления относительно поддельных марок акцизного налога с определением основного наказания в виде штрафа ст. 216-1 УК Украины в такой редакции «Изготовление, хранение или сбыт незаконно полученных или поддельных марок акцизного налога».

Ключевые слова: поддельная национальная и иностранная валюта, государственные ценные бумаги, билеты государственной лотереи, марки акцизного налога.

Mikhailov I.

The criminal liability for illegally produced, received or counterfeit excise duties' signs: propositions for improving the existing legislation.

Summary. The paper is devoted to the analysis of some thesis of criminal and legal characteristics of the crime provided by the article 199 of the Criminal Code of Ukraine, due to legislative amendments of 2012, with study of court practice in sentencing for imitation of excise duties' signs and holographic protective elements. Studying excerpts of criminal cases' sentences, it is determined that the judges did not prescribe a real punishment term of imprisonment in case of illegal operations with the illegally produced, received or counterfeit excise duties' signs, holographic protective elements, that's why strengthening of responsibility doesn't considered as effective in counteraction to that crime. Conducted research gave us a reason to conclude the necessity of taking out the separate corpus delicti, concerning counterfeit excise duties' signs into article 216-1 Criminal Code of Ukraine in such edition: «Producing, keeping or sale of illegally received or counterfeit excise duties' signs».

Keywords: counterfeit national and foreign currency, state securities, tickets of state lottery, excise duties' signs.

